

SKO.4170.1443.2022

DECYZJA

Na podstawie:

- art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2000.),
- art. 71, art. 85 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.), zwanej dalej ustawą „oś”,
- art. 1 ust.1 i ust.2, art.2, art. 17 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz.570)

po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez zawodowego pełnomocnika działającego w imieniu i na rzecz Stowarzyszenia Czysta woda, powietrze i las w Gminie Człopa od decyzji wydanej przez Burmistrza Miasta i Gminy Człopa z dnia 25 maja 2022 r., znak IGOS.6220.8.11.2021.2022, mocą której umorzono postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na "Budowie budynku suszarniczo - magazynowego z zapleczem socjalno-technicznym i niezbędną infrastrukturą techniczną na działce o numerze ewidencyjnym 50/5, obręb geodezyjny Załom"

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie w składzie:

Przewodnicząca:	- Agata Witkowska (sprawozdawca)
Członkowie:	- Joanna Lipińska
	- Joanna Mojska

na posiedzeniu w dniu 30 września 2022 r. orzeka;

- uchylić zaskarżoną decyzję w całości, a sprawę przekazać do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.

Uzasadnienie:

Decyzją opisaną na wstępie organ I instancji po rozpatrzeniu wniosku z dnia 27 grudnia 2021 r. złożonego w imieniu i na rzecz Pana przez w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pn. "Budowa budynku suszarniczo - magazynowego z zapleczem socjalno-technicznym i niezbędną infrastrukturą

techniczną na działce o numerze ewidencyjnym 50/5, obręb geodezyjny Załom", orzekł o umorzeniu postępowania administracyjnego. Rozstrzygnięcie niniejsze poprzedzone było wystąpieniem do organów wyspecjalizowanych: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałczu oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie o opinię w kwestii konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, dla przedsięwzięcia dla którego sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko może być wymagane na podstawie przepisów § 3 ust.1 pkt 54 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1839).

W następstwie powyższych wezwań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny pismem z dnia 17 lutego 2022 r., znak: ZNS.9022.3.3.2022 stwierdził potrzebę oddziaływania na środowisko, Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Pile w dniu 6 kwietnia 2022 r. (BD.ZZŚ.435.24.2022.AK) wydał opinię, iż nie ma potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko dla niniejszego przedsięwzięcia. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska po przeanalizowaniu karty informacyjnej przedsięwzięcia znanej dalej „KIP” oraz złożonych wyjaśnień przez stronę, podkreślił, że zgodnie z kartą informacyjną przedsięwzięcia powierzchnia zabudowy nie przekracza 0,5 ha w związku z tym nie kwalifikuje się do przedsięwzięć określonych w § 3 ust. 1 pkt 54 rozporządzenia.

Organ opiniodawczy - RDOŚ zaznaczył także, iż z dokumentacji przedłożonej w sprawie wynika, że w 2017 r. inwestor uzyskał decyzję o warunkach zabudowy, a następnie pozwolenie na budowę. W następstwie ww decyzji przedsięwzięcie zostało zrealizowane.

Obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nałożył na inwestora organ nadzoru budowlanego po jego wystąpieniu o zatwierdzenie projektu zamiennego. Tym samym w kontekście informacji o prowadzonym postępowaniu legalizacyjnym RDOŚ w Szczecinie wskazał, że zgodnie z ustawą z dnia 3 sierpnia 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia zrealizowanego i eksploatowanego nie ma możliwości oceny wpływu na środowisko, nie ma możliwości analizy rozwiązań alternatywnych oraz ustalenia warunków realizacji w zakresie ochrony środowiska, ponieważ zrealizowana inwestycja spowodowała już nieodwracalne zmiany w środowisku. Podsumowując RDOŚ nie znajduje podstaw do wydania opinii co do obowiązku oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w trybie art. 64 ust.1 ooś i opinii takiej nie wydał.

W dalszej części wywodów organ I instancji przywołał art. 84 ustawy ooś, podnosząc iż decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydawana jest bez potrzeby oceny oddziaływania na środowisko po uzyskaniu opinii poprzedzających działanie organu zgodnie z art. 64 ustawy ooś. Jak wskazano w uzasadnieniu rozstrzygnięcia Burmistrz Miasta i Gminy Człopa pismem z dnia 26 kwietnia 2022 r. poinformował pełnomocnika wnioskodawcy o stanowisku RDOŚ w Szczecinie i zawniósł o ustosunkowanie się do sprawy poprzez określenie czy wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach został złożony do Burmistrza w związku z prowadzoną procedurą legalizacyjną dla istniejącego już w Załomie na działce nr 50/5, obręb Załom przedsięwzięcia. Pełnomocnik inwestora pismem z dnia 2 maja 2022 r. wyjaśnił, że

wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach został złożony w związku z prowadzoną procedurą legalizacji dla istniejącego przedsięwzięcia (vide akta organu I instancji karta 18). W ocenie organu I instancji postępowanie o środowiskowych uwarunkowaniach stało się bezprzedmiotowe.

W ustawowym terminie odwołanie od przedmiotowej decyzji złożyło Stowarzyszenie Czysta woda, powietrze i las w Gminie Człopa reprezentowane przez zawodowego pełnomocnika.

Stowarzyszenie to na podstawie postanowienia z dnia 28 marca 2022 r., znak IGOS.62.6220.8.8.2021.2022 wydanego na podstawie art. 31§ 1, § 2, § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.) w związku z art. 44 ust.1 ustawy ooś zostało dopuszczone do udziału na prawach strony do udziału w przedmiotowym postępowaniu. Jak podano w uzasadnieniu postanowienia jednym z celów statutowych stowarzyszenia jest zgodnie z § 4 Regulaminu działalności stowarzyszenia zwykłego, ochrona środowiska naturalnego w Gminie Człopa. Ponadto jak wyjaśniono za udziałem stowarzyszenia w postępowaniu przemawia ważny interes społeczny mający na celu zapewnienie maksymalnej możliwej ochrony środowiska w związku z realizacją przedsięwzięcia, które może na nie znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać. Stosownie zaś do treści art. 44 ust.1 ustawy ooś wskazano, iż Stowarzyszenie to prowadzi działalność statutową w zakresie ochrony środowiska przez okres dłuższy niż 12 miesięcy przed wszczęciem postępowania.

Stowarzyszenie zarzuciło organowi I instancji wydanie decyzji z:

1. naruszeniem przepisów postępowania mających wpływ na wynik sprawy, tj. art. 49 kpa w zw. z art. 74 ustawy ooś w zw. z art. 78 kpa w zw. z art. 57 § 5 pkt 2 kpa, poprzez umorzenie postępowania pomimo prawa stron postępowania do zgłoszenia wniosków dowodowych oraz wypowiedzenia się co do zebranego materiału dowodowego,
2. naruszeniem przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 7 kpa, art. 77 kpa poprzez niepodjęcie wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli oraz niewyczerpujące zebranie dowodów.

Mając powyższe na uwadze wniesiono o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji. W uzasadnieniu środka odwoławczego strona podała, iż organ I instancji w obwieszczeniu z dnia 9 maja 2022 r. poinformował strony o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie oraz wskazał, iż termin na dokonanie tej czynności upłynie w terminie 7 dni od doręczenia zawiadomienia. Zgodnie zaś z art. 74 ustawy ooś w związku z art. 49 kpa doręczenie jest uważane za prawnie skuteczne po upływie 14 dni od publicznego ogłoszenia, tj. po upływie 14 dni od ogłoszenia. Zatem publiczne ogłoszenie nastąpiło 9 maja 2022 r. Termin 14 dni upłynął, więc 23 maja 2022 r. i z tą datą należało liczyć 7 - dniowy termin na zapoznanie się z aktami oraz wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów. Termin na wypowiedzenie upłynął 30 czerwca 2022 r. Jednakże Burmistrz Miasta i Gminy Człopa, już 25 maja 2022 r., a więc na pięć dni przed upływem terminu wydał decyzję. W związku z powyższym organ nie wypowiedział się w zakresie dowodów przesłanych za pośrednictwem

poczty polskiej przez Stowarzyszenie w dniu 30 maja 2022 r.

Odwołanie w ustawowym terminie złożył także inwestor reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, jednakże pismem z dnia 29 sierpnia 2022 r. (data wpływu do Kolegium 1 września 2022 r.) odwołanie to skutecznie cofnął. Zgodnie, bowiem z art. 137 kpa strona może cofnąć odwołanie przed wydaniem decyzji przez organ odwoławczy. Organ odwoławczy nie uwzględni jednak cofnięcia odwołania jeżeli prowadziłyby to do utrzymania w mocy decyzji naruszającej prawo lub interes społecznych. W realiach niniejszej sprawy cofnięcie odwołania nie naruszy prawa, zaś sprawa będzie rozpatrzona w postępowaniu odwoławczym w związku z odwołaniem złożonym przez Stowarzyszenie Czysta woda, powietrze i las w gminie Człopa.

Organ pierwszej instancji przekazał odwołania do Kolegium na podstawie art. 133 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego, nie znajdując podstaw do zmiany decyzji we własnym zakresie.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie po rozpatrzeniu odwołania ustaliło, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie, bowiem nie można uznać, że postępowanie zainicjowane wnioskiem inwestora z dnia 27 grudnia 2021 r. stało się bezprzedmiotowe, podczas gdy istnieją podstawy materialnoprawne do rozpatrzenia sprawy zgodnie z wnioskiem inwestora, z uwzględnieniem faktu, iż wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest związane z postępowaniem legalizacyjnym na co wskazuje inwestor już w KIP, a także w stanowisku z dnia 2 maja 2022 r., kwestia ta także jest niesprzeczna co znajduje odzwierciedlenie w uzasadnieniu kontestowanej decyzji.

Postępowanie administracyjne jest bezprzedmiotowe w rozumieniu art. 105 § 1 kpa wtedy, gdy nie ma materialnoprawnych podstaw do władczej, w formie decyzji administracyjnej, ingerencji organu administracyjnego. Tylko wówczas - jak wskazywał wielokrotnie w swych orzeczeniach Naczelny Sąd Administracyjny - jakiegokolwiek rozstrzygnięcie merytoryczne pozytywne, czy negatywne staje się prawnie niedopuszczalne (vide wyrok NSA z 21 września 2010 r., sygn. akt II OSK 1393/09, wyrok NSA z 25 marca 2010 r. o sygn. akt I OSK 789/09, wyrok NSA z dnia 21 lutego 2006 r., sygn. akt I OSK 967/05, wyrok NSA z dnia 31 stycznia 2006 r., sygn. akt I OSK 978/05, wyrok NSA z dnia 7 grudnia 2005 r., sygn. akt II OSK 286/05, wyrok NSA z dnia 7 grudnia 2005 r., sygn. akt II OSK 910/05). Taka sytuacja w realiach rozpatrywanej sprawy nie ma miejsca., bowiem fakt realizacji inwestycji nie powoduje bezprzedmiotowości postępowania i nie stanowi podstaw do jego umorzenia i wydania opinii w sprawie (vide wyrok NSA z dnia 27 sierpnia 2014 r. sygn. akt II OSK 470/13).

Zatem zasadnym staje się uchylenie przedmiotowej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji, bowiem decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny

wpływ na jej rozstrzygnięcie. Zważyć należy, ich organ I instancji umorzył postępowanie kierując się błędnym założeniem, iż dla inwestycji zrealizowanej nie można wydać decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, ponadto organ ten poprzestał jedynie na przytoczeniu ustaleń RDOŚ zawartych w piśmie z dnia 5 kwietnia 2022 r., znak WST-K.4220.19.2022.JC.3 , iż przedmiotowa inwestycja nie kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, wymienionych w § 3 ust.1 pkt 54 rozporządzenia, nie dokonał własnej analizy w tym zakresie czym naruszył przepisy postępowania , tj. art. 7 i 77 kpa. Zgodnie bowiem z przywołaną regulacją do przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko kwalifikuje się zabudowę przemysłową, w tym zabudowę systemami fotowoltaicznymi, lub magazynową wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni nie mniejszej niż: a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub w otulinach form ochrony przyrody , o których mowa w art. 6 ust.1 pkt 1 -3 tej ustawy, b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a. Podczas, gdy RDOŚ podważył niniejszą kwalifikację przedsięwzięcia, podkreślając, iż zgodnie z kartą informacyjną przedsięwzięcia łączna powierzchnia zabudowy wynosi 3375, 50 m², natomiast próg kwalifikacyjny dla przedsięwzięć wymienionych we wskazanej grupie wynosi 5000 m². Burmistrz Gminy i Miasta Człopa pominął i nie ocenił również stanowiska inwestora wyrażonego w piśmie do organu z dnia 4 marca 2022 r. wyjaśniającego zasadność kwalifikacji inwestycji do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust.1 pkt 54 rozporządzenia, nie uwzględnił przy tym zapisów rozporządzenia § 1 ust.2 pkt 2 rozporządzenia w myśl, którego przez powierzchnię zabudowy należy rozumieć powierzchnię terenu zajęłą przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia, w tym tymczasowego, w celu realizacji przedsięwzięcia (vide wyrok WSA w Poznaniu sygn. akt II SA/Po 303/22 z dnia 15 lipca 2022 r.). Dla wykładni powołanych przepisów rozporządzenia kluczowe znaczenie ma ustawowa definicja pojęcia "przedsięwzięcie" w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 13 ustawy środowiskowej. W myśl tego przepisu, przez "przedsięwzięcie" rozumie się zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin; przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty. W orzecznictwie wskazuje się, że cechy przedsięwzięcia należy ocenić w szczególności w kontekście skumulowanych skutków wywieranych łącznie z innymi przedsięwzięciami, w sytuacji w której brak uwzględnienia skutków skumulowanych mógłby w praktyce prowadzić do ominięcia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (tak: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 lutego 2018 r. sygn. akt [II OSK 1847/17](#)). W rozpoznawanej sprawie Inwestor wyjaśnił , iż powierzchnia zabudowy wynosi 1.1868 ha organ nie odniósł się do tej kwestii poprzestając jedynie na przytoczeniu

stanowiska RDOŚ nie dokonując własnej oceny w tym zakresie. Zwłaszcza, iż z KIP wynika następujący bilans terenu: powierzchnia zabudowy projektowanej-3.375, 5 m², powierzchnia zabudowy urządzeń tech. – 155, 00 m², powierzchnia placu dla samochodów ciężarowych-1808, 50 m², powierzchnia parkingu dla samochodów osobowych 230, 40 m², powierzchnia drogi dojazdowej-1.888, 10 m² (karta 16 KIP oraz karta 148 akt organu I instancji).

Jednakże istotą sporu jest kwestia, czy w przypadku wykonania (wybudowania) danej inwestycji bez wymaganego pozwolenia na budowę i w związku z tym wszczęcia procedury zmierzającej do zalegalizowania takiej inwestycji, dopuszczalnym jest wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danego przedsięwzięcia, czy też wydanie takiej decyzji nie ma uzasadnienia, skoro inwestycja (przedsięwzięcie) zostało już zrealizowane.

Nie ulega wątpliwości, że inwestor zrealizował inwestycję. Postanowieniem z dnia 5 listopada 2021 r. Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Wałczu NB.7740.119.2017 strona została zobowiązana do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z art. 72 ust.1 pkt 1 ustawy ooś, bowiem przedsięwzięcie to zakwalifikowano - zgodnie z § 3 ust.1 pkt 54 lit. a do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j.Dz. U. z 2019 r., poz. 1839). Nie ulega też wątpliwości, że inwestor posiadał decyzję o warunkach zabudowy wydaną przez Burmistrza Gminy i Miasta Człopa nr CWP.6730.07.2017 z dnia 5 maja 2017r. Na podstawie pozwolenia na budowę wybudował obiekt jednak w momencie wystąpienia z projektem zamiennym Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Wałczu postanowieniem nr 76/2021 z dnia 5 listopada 2021 r. nałożył na wnioskodawcę obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia (vide karta 137 akta organu I instancji - KIP) oraz postanowienie PINB - akta karta 91-93.). W takiej sytuacji zostało wszczęte przez inwestora postępowanie w przedmiocie ustalenia środowiskowych uwarunkowań, co stanowi punkt odniesienia do dalszej wykładni przepisów.

Prawo budowlane zakazuje wydawania pozwoleń na budowę dla inwestycji zrealizowanej, a mimo to w pewnych przypadkach pozwala na legalizację takich inwestycji. Analogicznie wydawanie decyzji ustalających warunki zabudowy nie jest możliwe w sytuacji zrealizowanego obiektu, a mimo to decyzje te są wydawane na etapie postępowania legalizacyjnego i to do już wybudowanych budynków (obiektów).

Podobnie należy również interpretować przepisy ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku. Niekwestionowanym jest, iż przepisy ustawy ooś, w szczególności jej art. 59, art. 71 i 72 wyraźnie wskazują na "przyszłe" realizowanie danej inwestycji i sama decyzja ma charakter uprzedni wobec pozwolenia na budowę, i - przede wszystkim - w stosunku do już zrealizowanej inwestycji. Jest to jednak typowa sytuacja. Inwestor zanim uzyska pozwolenie na budowę, winien otrzymać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji takiej inwestycji.

W tej zaś sprawie sytuacja o tyle jest inna od typowej, że dotyczy już zrealizowanej inwestycji. Zgodnie z art. 49 ust. 1 Prawa budowlanego, właściwy organ, przed wydaniem decyzji w sprawie

zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na wznowienie robót budowlanych, bada:

- 1) kompletność dokumentów legalizacyjnych, w tym kompletność projektu budowlanego;
- 2) zgodność projektu zagospodarowania działki lub terenu z przepisami ustawy, w tym zgodność z przepisami techniczno-budowlanymi; jeżeli budowa została zakończona, sprawdza się zgodność z przepisami obowiązującymi w chwili zakończenia budowy.

Artykuł 49 ust. 4 pkt 2 i ust. 4a Prawa budowlanego stanowi zaś, że spełnienie tych wymagań skutkuje zatwierdzeniem projektu budowlanego, jeżeli budowa została zakończona, a wydanie decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego wymaga uprzedniego przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, jeżeli jest ona wymagana przepisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku.

Tym samym sam ustawodawca wyraźnie przesądził dopuszczalność wydania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, jeżeli jest ona wymagana przepisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku. Oceny takie wymagane są do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Kolegium w niniejszym składzie orzeczniczym w pełni aprobuje stanowisko zajęte w zakresie możliwości prowadzenia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia, które już zostało zrealizowane.

Jak wskazał to w uzasadnieniu wyroku Naczelny Sąd Administracyjny (wyrok z dnia 3 lutego 2010 r., sygn. akt II GSK 6/10; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 listopada 2007 r., sygn. akt II OSK 1481/07), wykładnia gramatyczna nie jest jedyną metodą interpretacji prawa i bywa, że trzeba sięgać do innych rodzajów wykładni, w tym wykładni systemowej i celowościowej, tak aby wydobyć rzeczywiste znaczenie normy prawnej. Naczelny Sąd Administracyjny przyjął, że nawet zrealizowanie inwestycji nie czyni bezprzedmiotowym postępowanie w sprawie środowiskowych uwarunkowań zgody na określoną inwestycję. Przyjęcie odrębnej wykładni przepisów wiązałoby się z konsekwencją dwóch możliwych wykładni systemowych niniejszych przepisów. Pierwszy zakładający, że brak wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach a limie uniemożliwia legalizację zrealizowanej inwestycji i to bez znaczenia, czy tak zrealizowana inwestycja narusza wymogi w zakresie ochrony środowiska, czy też nie. Oznaczałoby to, że realizując - bez pozwolenia na budowę - inwestycję nie objętą obowiązkiem uprzedniego uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestor mógłby ją zalegalizować; a realizując bez pozwolenia na budowę inwestycję która może oddziaływać na środowisko - inwestor nie mógłby jej legalizować bez badania wpływu już wybudowanej inwestycji na środowisko. Żaden przepis prawa nie pozwala na stosowanie takiej

nierówności w traktowaniu inwestorów i to niezależnie od tego, że wybudowani oni swoje inwestycje bez pozwolenia na budowę. Ten kierunek interpretacji nie jest uprawniony.

Celem przepisów Prawa budowlanego regulujących postępowanie organów administracji w przypadku zrealizowania danej inwestycji bez wymaganych decyzji czy pozwoleń nie jest w pierwszej kolejności "karanie" inwestorów, ale przede wszystkim umożliwienie im pozostawienia już zrealizowanych inwestycji, jeżeli takie inwestycje nie naruszają przepisów prawa materialnego, a więc przede wszystkim postanowień planów miejscowych (decyzji o warunkach zabudowy), warunków technicznych i właśnie przepisów w zakresie ochrony środowiska. Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku ma zaś, w zakresie obejmującym procedurę postępowania w przedmiocie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach charakter proceduralny i wyznacza tryb uzyskania takiej decyzji, a nie reguluje normy materialnoprawne ochrony środowiska.

Druga z możliwości interpretacji sprowadzałaby się do wprowadzenia nierówności z korzyścią na rzecz inwestora realizującego inwestycję bez wymaganego pozwolenia. Taki bowiem inwestor - i to niezależnie od tego, czy dana inwestycja zaliczana byłaby do przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na środowisko - mógłby uzyskać jej legalizację bez potrzeby uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (taki, zanegowany sposób wykładni przedstawił w uzasadnieniu swojego wyroku Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 26 listopada 2008 r., sygn. akt II OSK 1481/07).

Jak to zostało wskazane, przyjęcie stanowiska organu I. instancji prowadziłoby do wykładni i naruszającej art. 49 Prawa budowlanego i konstytucyjną zasadę równości zapisaną w art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którą nikt nie może być traktowany w sposób nierówny wobec prawa. Taka nierówności miałyby miejsce wtedy, gdyby bez zbadania wpływu na środowisko organy administracji nadzoru budowlanego zawsze nakazywałyby rozbiórkę tak zrealizowanych inwestycji.

Należy również podnieść i to, że zasadniczo przeważająca większość orzecznictwa sądowego podtrzymuje pogląd o możliwości wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach po zrealizowaniu inwestycji (poza przytoczonymi powyżej wyrokami także NSA sygn. II OSK 1820/11 z dnia 26 października 2011 r., II OSK 1063/15 z dnia 18 maja 2016 r., II OSK 1342/12 z dnia 14 listopada 2013 r., II OSK 2147/11 z dnia 6 marca 2013 r., II OSK 3013/12 z dnia 23 maja 2014 r., II OSK 470/13 z dnia 27 sierpnia 2014 r.).

Zaprobować należy także zarzuty odwołania sprowadzające się do tezy, iż organ uniemożliwił Stowarzyszeniu wypowiedzenie się do zebranych materiałów i złożenia stanowiska w sprawie, czy też przedłożenia wniosku dowodowego, bowiem wydał decyzję przed terminem otwartym na dokonanie tych czynności w sprawie, czym naruszył przepisy postępowania statuujące prawo strony do czynnego udziału w postępowaniu. W tym miejscu Kolegium podkreśla, iż nie może zweryfikować czy w dniu 30 maja 2022 r. jak wskazuje Stowarzyszenie (ostatnim dniu terminu zakreślonym przez organ), zostało nadane za pośrednictwem poczty polskiej to stanowisko wraz z wnioskami dowodowymi, bowiem akta nie zawierają dokumentu w postaci

koperty z datą nadania korespondencji. Niemniej kwestia ta winna być wyjaśniona w ponownym postępowaniu. Organ I instancji winien jako organ prowadzący postępowanie w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań ocenić opinie wydane przez organy wyspecjalizowane, ocena ta nie powinna być jedynie przywołaniem stanowisk organów. Zważyć bowiem należy, iż gospodarzem postępowania w pierwszej instancji jest Burmistrz Miasta i Gminy Człopa, który ponosi odpowiedzialność za wynik postępowania. Biorąc powyższe pod uwagę organ I instancji ponownie rozpatrzy przedmiotową sprawę proceduje ją z uwzględnieniem naczelnych zasad postępowania polegających na przyznaniu stronom czynnego udziału w postępowaniu, przeanalizuje kwestię kwalifikacji przedsięwzięcia z uwzględnieniem wniosku inwestora, ale również zapisów rozporządzenia § 1 ust.2 pkt 2 . Jednocześnie rozpatrują ponownie sprawę organ ten weźmie pod uwagę fakt, iż realizacja inwestycji nie powoduje bezprzedmiotowości postępowania na kanwie ustawy oos, nie stanowi podstaw do umorzenia postępowania.

W świetle powyższego, orzeczono jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna

Pouczenie:

Na niniejszą decyzję skarga nie przysługuje, jednakże strona niezadowolona z treści decyzji może wnieść od niej sprzeciw (w dwóch egzemplarzach) do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie (70 -526 Szczecin, ul. Staromłyńska 10) za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie (75-626 Koszalin, ul. Gen. Władysława Andersa 34) w terminie 14 dni od dnia doręczenia skarżącemu decyzji. Do sprzeciwu stosuje się odpowiednio przepisy o skardze, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Sprzeciw od decyzji powinien czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać wskazanie zaskarżonej decyzji, żądanie jej uchylecia oraz oznaczenie organu, który wydał zaskarżoną decyzję - zgodnie z art. 64 b § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 329 z późn. zm.). Zasady uiszczania oraz wysokość wpisu od skargi w postępowaniu przed sądami administracyjnymi są uregulowane w ww. ustawie oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz.535). Wysokość wpisu stałego w sprawie sprzeciwu od decyzji wynosi 100 zł.- zgodnie z § 2 ust.1 pkt 6a rozporządzenia. Wpis sądowy można uiścić gotówką w kasie sądu lub na rachunek bankowy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w NBP: 95 1010 1599 0030 9822 3100 0000. Strona może wystąpić do Sądu o przyznanie jej prawa pomocy poprzez zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzeczownika patentowego. Wniosek w tym przedmiocie powinien być złożony na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru. Urzędowe formularze są udostępniane w wojewódzkich sądach administracyjnych, Naczelnym Sądzie Administracyjnym, urzędach gmin, a także na portalu internetowym pod adresem: <http://www.nsa.gov.pl>

Otrzymują;

1. Strony wg załącznika
2. Burmistrz Miasta i Gminy Człopa
+ akta za zgodność z oryginałem
ponumerowane od str. 1 do str. 314
- 3.a/a.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Agata Witkowska (spr.)

Członkowie:

1. Joanna Lipińska

1. Joanna Mojska

